

Module (Course Syllabus) Catalogue

٢٠٢٢-٢٠٢٣

College/ Institute	Khabat Technical Institute	
Department	Plant protection -E	
Module Name	Kurdology and Human Rites	
Module Code	KUR\١\١	
Degree	Technical Diploma ☒ Bachler ☐ High Diploma ☐ Master ☐ PhD ☐	
Semester	First	
Qualification	MSc. Plant Protection	
Scientific Title	Lecturer	
ECTS (Credits)	٥	
Module type	Prerequisite ☐ Core ☐ Assist. ☒	
Weekly hours	٤	
Weekly hours (Theory)	(٣)hr Class	(٣)Total hrs Workload
Weekly hours (Practical)	()hr Class	()Total hrs Workload
Number of Weeks		
Lecturer (Kurdology)	Amina Yaseen Muhammad	
E-Mail & Mobile NO.	Amina.mohammad@epu.edu.iq ٠٧٥٤٩٧٣٨٦٢	
Lecturer (Human Rites)	Mohamad Khalel	
E-Mail & Mobile NO.	٠٧٥٠٤٠٠١٠	
Websites		

Course Book

<p>Course Description</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ئامانج له خویندنی ئەم پرۆگرامە ناساندنی زانستی کوردۆلۆجییه به قوتابییان و باسکردنی ئەو بابەتانهیه که پهیوهستن به لیکۆلینهوه دەر باره ی کورد و شارهزایی کردنی قوتابییان به چه مەک و دەر بر او ه تایبه ته کانی پهیوهست به م بابته (کوردۆلۆجی)، که مه بهست لئی شارهزا کردنی قوتابیییه له بنهما گشتیه کانی کوردۆلۆجی و ناساندنی وەک زانستیکه سهر به خو و له هه مان کاتدا پهیوهستدار به لایه نه کانی تره وه، ههروه ها پیدانی زانیارییه به قوتابییان و خویندکارانی کورد، تا شارهزاییان دەر باره ی زمان و ئەدهب و جوگرافیا و میژوو و ئاین کلتور و ره چه له کی کورد هه بیته و بیته کار ناسانییه ک و بهر چاو روونییه ک بو خویندکاران. • ئامانجی ناساندنی مافه کانی مرۆفه به شیه هیه کی گشتی و پوخت، ههروه ها بابته کان باسی له ده ستپیکه په ره سه ندنی مافه کانی مرۆف و جو له ی و ناراسته ی ره هه نده کانی له کۆمه لگه ی مرۆفایه تیدا، ههروه ها خستنه روو و دیار یکردنی ئاستی یاسا" ئاسمانی و ئاینی و شار ستانییه کانه له پابه ندبوونیان به به ها و بنهما گشتیه کانی مافی مرۆف، هاوکات باسی په ره سه ندنی مافه کانی مرۆف له قوناغ و سه رده مه جیاواز مه کانی، و هک سه ده کانی (ناوهر است و رۆشن گه ری و هاوچه رخ) ههروه ها باس له دانپیدانانی نیوده وه له تی به مافه کانی مرۆف له ریگای ریخراوه نیوده وه له تییه کاندا، له پشه نگه هه موویان دانپیدانانی ریخراوی نه ته وه یه کگر تووه کان به ماف و ئازادییه کان ده خه یه روو، ههروه ها باسی دیمو کراسی و جو ره کانی و مافی چاره ی خو نووسین و گشت ئەو نه هه مانییه ی که گه له که مان به سه ری هاتوو له قوناغ جیاواز مه کانی ژیا نی به شیه ی ئەنفال و جینۆساید که دژی میلله ته که مان کراوه له ژیر ده ستی ده سه لاته سه مکار مه کانی یه ک به دوای یه ک. ههروه ها ناساندنی جینده ر و تیۆره کانی.
<p>Course objectives</p>	<p>ئامانج له خویندنی ئەم پرۆگرامە ناساندنی زانستی کوردۆلۆجییه به قوتابییان و باسکردنی ئەو بابەتانهیه که پهیوهستن به لیکۆلینهوه دەر باره ی کورد و شارهزایی کردنی قوتابییان به چه مەک و دەر بر او ه</p>

	<p>تایبته‌کانی په‌یوه‌ست به‌م بابه‌ته (کور دۆلۆجی)، که مه‌به‌ست لئی شار‌زا کردنی قوتابیه له بنه‌ما گشتیه‌کانی کور دۆلۆجی و ناساندنی وه‌ک زانستیکی سه‌ربه‌خۆ و له هه‌مان کاتدا په‌یوه‌ستدار به لایه‌نه‌کانی تره‌وه، هه‌روه‌ها پیدانی زانیارییه به قوتابیه‌یان و خویندکارانی کورد، تا شار‌زاییان ده‌رباره‌ی زمان و ئه‌ده‌ب و جوگرافیا و میژوو و ئاین کلتور و ره‌چه‌له‌کی کورد هه‌بیت و بیه‌ته کارناسانییه‌ک و به‌رچاو پرونییه‌ک بۆ خویندکاران.</p> <p>□ جه‌ختکردنه له‌سه‌ر دانپیدانانی نیوده‌وله‌تی به مافه‌کانی مرۆف.</p> <p>□ زیاتر جه‌ختکردنه له‌سه‌ر پیناسه‌ی ناوه‌رۆکی مافه‌کانی مرۆف، ئه‌و مافانه‌ی له راگه‌یاننده جیهانییه‌کاندا سه‌بارت به مافه‌کانی مرۆف راگه‌یه‌ندراوه..</p> <p>□ ره‌هه‌نده‌کانی ده‌سته‌به‌ری مافه‌کانی مرۆف و پاراستنیان.</p> <p>□ دیاریکردن و ئاشناکردنی گه‌له‌که‌مان به‌و سه‌مانه‌ی لئی کراوه له قوناغه جینده‌ر و دیاریکردنی جیاچیاکانی ژیا‌نی به‌شێوه‌ی جینۆساید.</p> <p>پیناسه‌ی</p>
<p>Student's obligation</p>	<p>له‌سه‌ر قوتابی پێویسته به‌شدار‌ی به‌رده‌وامیه‌یان هه‌بیت له پرۆسه‌ی وانه‌گوتنه‌وه‌دا ئه‌ویش به‌وه‌لامدانه‌وه‌ی ئه‌و پرسیارانیه‌ی که له لایه‌ن مامۆستاوه ئاراسته‌یان ده‌کریت، هه‌روه‌ها ئه‌نجامدانی (چوار) کویز و پێشکه‌شکردنی سیمینار و ئه‌نجامدانی ئه‌رکی ماله‌وه و راپۆرت و تاقیکردنه‌وه‌ی</p>
<p>Required Learning Materials</p>	<p>به‌کاره‌ینانی (پاوهر پۆینت)، له ریگه‌ی داتاشۆوه، بۆ ناو نیشانه سه‌ره‌کیه‌کان و سه‌ردێر و پیناسه و پوخته و ده‌رئه‌نجامه‌کان، بۆ پۆلینکردنی بابه‌ته‌کان و راقه و پروونکردنه‌وه‌ی خاله‌گرنگ و پێویسته‌کان و ویرای هینانه‌وه‌ی نمونه‌ی پێویست له‌سه‌ر بابه‌ته‌کان. هه‌روه‌ها به‌کاره‌ینانی پینووسی ماجیک و ته‌خته‌ی سپی، به‌شدار پێیکردنی قوتابیه‌یان له هینانه‌وه و نووسینه‌وه‌ی نمونه‌کاندا. هاوکات پیدانی سه‌رچاوه‌ی به‌که‌ملک،</p>

Evaluation	Task		Weight (Marks)	Due Week	Relevant Learning Outcome
	Paper Review		۰	۶	How to write paper
	Assignments	Homework	۴	۴	To review lectures
		Class Activity	۲	۲	To assess student
		Report	۱	۶	How to research form references
		Seminar	۱	۶	How to present
		Essay			
		Project	۰	۰	How to work with tem group
		Quiz	۴	۳	To review lectures
	Lab.			Practical learn about subject	
	Midterm Exam	۱	۶	Assessment	
	Final Exam	۱	۱۲	Assessment	
	Total	۳۲	۱۲		
%۱۰ Homework %۱۶ Assignm %۲ Class Activity %۸ Quiz %۲۴ Midterm Exam %۴۰ Final Exam					
Specific learning outcome:	۱- له دواى تهو او بوونى نهم كورسه چاوه روانى نهوه له قوتابيان دهكرنيت كه دهرگايهكى مهعريفى و زانستى بدوزنهوه بو تيگهپشتن و دستخستنى زانيارى لهسهر نهتهوهكهمان ۲- ههروهها تواناي تيگهپشتنى ههبيت له ههموو بهشه جياجياكانى				

كوردى زمانى شويىنى و جيهان زمانهكانى خيزانه	پينجهم	
زار پهيدا بوونى و زمان دابه شبوونى	شه شهه	
كوردى زمانى دياليكتهكانى	حه وتهه	
ستاندهر زمانى	هه شتهه	
كوردى زمانى قونيمهكانى	نويهم	
ئەدەب جۆرهكانى كوردى، ئەدەبى	ده يهه	
فۆلكلور ئەدەبى ئەدەب، هونەرەكانى	يازدهم	
گهوره كوردستانى سنورى كوردستان، جوگرافىاي	دوازدهم	
Human Rates Topics	Week	Learning Outcome
(پيناسه و چههك) مرؤف مافى) مرؤف مافى پيشكهوتنى و سه رهه لدان مرؤف مافى ميژووى	يه كهه	
_ مرؤف مافى جۆرهكانى _ مرؤف مافى پۆليتكارى مرؤف مافى خه سه له تهكانى	دووهه	
نيشتمانى به كان سه رچاوه _ مرؤف مافى سه رچاوهكانى و ريكه تنامه (نيوده وه له تيبه كان سه رچاوه)، ده ستور و ياساكان (نيوده وه له تيبه كان په يماننامه	سيى يهه	
(شه ر و ناشتى حاله تى له) مرؤف مافى پاراستنى مافهكانى پيشيلكارى به رهنكار بوونه وهى و پاراستن ميكانيزمى مرؤف	چوارهه	
نامانجهكانى جينو سايد، ميژووى (پيناسه و چههك) جينو سايد	پينجهه	
جينو سايد شيوازهكانى جينو سايد له سه ر سزادان و قه ده غه كردن ريكه وتننامهى	شه شهه	
كورد ميلله تى دژى جينو سايد نيزيديه كان جينو سايدى _ كيمياباران و نه نفال	حه وتهه	
(ژينگه يى _ نابورى _ مرؤى) رووى له نه نفال كاريگه ريهكانى	هه شتهه	

وهلامى پرسىاره كانى كوردولۇجى-قوتاغى يەكەم-كۆرسى يەكەم-خولى دووهم-سالى ۲۰۲۰-

۲۰۲۱

وهلامى پرسىارى يەكەم:- پىناسەكان

۱. فونەتيك:- ئەوزانستەيە كە لەلایەنى فيزيكى دەنگ دەكۆلپتەو، واتالە چۆنەتى دروستبون وەرگرتنى دەنگە كاندا.

۲. مۆرفىم:- بچووكتىن پارچەى واتادارى زمانە و ئەركى رېزمانىش دەبىنى، بەشپۆەيەكى گشتىش مۆرفىم بەپى كار كوردنى لەزماندا دابەش دەبى بەسەردوو بەشى سەرەكى: ۱- مۆرفىمى سەر بەخو:- ئەومۆرفىمانەن كە ھەمىشە وەك دانەيەى سەر بەخو دەبىنرېت و خاوەن واتايەكى ھوشەكىن وەك(دار)، ۲- مۆرفىمى بەند:- ئەومۆرفىمانەن كە ھەرگىز وەك دانەى سەر بەخو نابىنرېت تا نەدرېتە پال مۆرفىمىكى ترەو وەك (لە).

۳. كوردولۇجى:- لىكۆلپتەو زانستىانەيە دەربارەى رەگەزو مېژوو و زمان وئەدەب و فولكلورۇ كەلەپورو فەرھەنگ و جوگرافىاى كوردستان دەردەخات، يان برىتپىە لەناسىنى كوردو دەرخستى وەكو نەتەو بەك كە خاوەن گىبانى نەتەو يى خويەتى، زاراوە كەش لای كورد لە(كوردولۇجى) يەو گۆراو بە (كورد ناسى).

۴. رستەسازى (سىنتاكس):- ئەو زانستەيە كە لە مۆرفىم و وشە دەكۆلپتەو لە چوارچىوەى رستەدا، واتا چۆنەتى رېزبونيان بو دروستكردنى رستە، ھەر وەھا باس لەجوړەكانى رستە(سادە يان ناسادە) وئەركەكانى (ھەوالنگەياندن، پرسىار، سەرسورمان، . . . ھتد) دەكات.

۵. زانستى زمان:- بەپى پىنا سىنى نوى (دىراسە كوردنى سىستە مى زمانە) و لە دوو رپو وە ھەول دەدات زمان شىبكاتەو، يەكېكان زمان چىپە و ئەوەى تريان زمان چۆن كار دەكات.

وهلامى پرسىارى دووهم:- جىاوازی نىوان شىعر و پەخشان:-

۱. شىعر لەويژدان و سۆزەو پەيدادەبى، پەخشان لەئەقل و ژىرىيەو.

۲. شىعر خاوەن كېشە، لەپەخشاندا كېش نىيە.

۳. لە شىعردا سەرواھەيە، بەلام لە پەخشاندا نىيە.

۴. لە شىعردا ھونەرەكانى رەوانىيى زياترە وەك لە پەخشاندا.

۵. شىعر زياتر بەرەو كورتبىرى و خەستى دەچىت، بەلام لە پەخشاندا درىژدادرى زياترە.

۶. له شاعر دا شاعر له بهر پېوېستی كېش وسه روا زوړ جار وشه كان پاش و پېش ده كات و جیگور كیيان پي ده كات , له بهر نه وهی شاعر دهر فته تی پدراوه وشه له هه شوینيك دابني , له نه نجامدا دارشتنی رسته كه ناسروشتی ده بیت , به لام له په خشان به پېچه وانه وه رسته ده بی رېچكه تی تایه تی خوی بگری و نهو گوران و پاش و پېش و پېش خسته نه ی له شاعر دایه له په خشان رني پینا دریت .

۷. شاعر جوړه نوو سینکی تایه تی هیه , له شاعر ی كلا سیکیدا هه دیره شعر یك ده بیته دوو نیوه دیر له بهر امبه به یه ك و سه رواش به گویره ی شاعر ه كه ده گوری , كه چی په خشان هه مووی به سه ریه كه وه ده نوو سریت ته نیا دوا ی ته و او بوونی په ره گراف دیته سه ردیری نوی .

۸. له بهر نه وهی شاعر زمانی سوژو ویزدانه , بویه كه سیتی شاعر نیشانداده دات چونكه شاعر یتي به ره هیه , نه گه شاعر نه بی نابیته شاعر , كه چی زمانی په خشان زمانی نه قل و ژیریه , كه متر كه سیتی نوو سه ر ده رده خات زیاتر پشت به رو شنبیری ده به ستیت تا به ره .

۹. وه لامي پر سیاری سییه م :- بو شاییه كان

۱. گوران هه ورامی .

۲. له و قسه جوانانه ی كه له دوو لیوی شاعران و نوو سه ران دیته ده ره وه و خه یالی ناسك و سوژو بیرو باوری ده رده خات .

۳. میژوو گه ران و پشکنینه به دوا ی کروکی رووداو و کاره ساته كوته كان .

۴. میر عه بدولعه زیز .

۵. تیوری نه دهب , رخنه ی نه دهب , میژووی نه دهب .

Extra notes:

External Evaluator

دواي پيداچونه وهی تپي و تپي ته به
گورس يوكي (گوردرو لويي و حامي صرورق و جوسو ميايد)
تپي پيداچون گوردرو ته به تپي ته به تپي ته به
تپي ته به تپي ته به تپي ته به تپي ته به
تپي ته به تپي ته به تپي ته به تپي ته به

ص. م. جوم قادر صالح
طابو مياي مياي مياي مياي
۰۷۵۰۶۵۶۶۶۹

